

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

KLÓFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

A szökött fegyencz.

Irta: Nyomozó.

Bűnügyi regények olvasása közben gyakran megtörténik az olvasóval, hogy boszusan dobja félre a könyvet, ha egy-egy olyan részlethez ér, a melyben az elfogott büntetett egy jól kieszt és sikeresen végrehajtott szökéssel ismét lóvá tehetle üldözőit.

— Hogy lehettek annyira ostobák, hogy ennyire felültették őket! — mondja az olvasó, vagy pedig — az író okozza, hogy csak azért teszi ezt a bonyodalmat, hogy nyujthassa vele a regényt.

Máskor meg a miatt boszankodik az olvasó, hogy mikor legnagyobb izgalomban eljut odáig, hogy a világszerte elismert detektív végre kézrokarította a nem kisebb hírű gyilkost vagy szélhámost, ez a következő éjjel egy hihetetlennek látszó, de valójában ügyesen kieszt módon megszökik a vasrácsos ablakkal s erős záru ajtóval ellátott czellából.

Mindezek az esetek valótlanságoknak és csak az író által kieszteteknek tűnhetnek fel a laikus olvasó előtt, a csendőr előtt azonban, a kinek hosszabb szolgálata alatt igen sokszor van alkalma hasonló, regénybe illő szökési esetekről személyesen, sőt néha épen a saját kárán meggyőződnie, nem is látszanak ezek a regénybeli bonyodalmak olyan lehetetlennek. Különösen nem akkor, ha a szökés részleteit alkalma is van utólag megismerni.

Hiszen igaz, hogy egy kevés szinezéssel úgy állíthatja az író a szökés részleteit az olvasó elé, hogy az csakugyan lehetetlennek illetve költött eseménynek gondolhatja azt. Viszont az is tagadhatatlan, hogy a csendőri életben gyakran tapasztalhatunk olyan szökési eseteket, a melyek a leggenialisabb bűnügyi regényíró alkotta szökési esettel is kiálják a versenyt, nemcsak a kiesztelés, hanem a véghezvitel és az ehhez szükséges bátorság és ügyesség tekintetében is.

Azt hiszem, 1898. év őszén történt, hogy egy Flórián János nevű kiskőrösi ember, egyszerű betöréses lopás és a nem is olyan nagy értékű lopott dolognak megtarthatása czéljából az útjába akadt mezőőrrel szemben kifejtett erőszak miatt vizsgálati fogságba kerülven, be-

zárása után néhány napra, egy sötét zivataros éjjelen a kalocsai kir. ügyesség fogházából, egy második emeleti czellából megszökött.

A ki csak láthatta — természetesen már csak a szökés után — azt a hátborzongató utat, a melyet ez az ember megtett az épülethől való kiszabadulásig, mindenki azt mondta, hogy hihetetlen genialitás és merészség kellett hozzá és a legkiválóbb börtöntölteléknek becsületére vált volna, a mit ez az egyszerű és hosszú börtönbüntetésre nem is számítható paraszt ember végrehajtott.

Az elvitt vastánál nyelével, a mit nappali séta közben az udvaron talált, az esti bezárástól (esti 6 órától) éji féltizenegy óráig kibontotta a czellája ablaka alatt a falat, a melyről tudta, hogy ott a belső és külső téglasor között csak törmelék szokott lenni, és ott egy olyan lyukon, a melyen nem is mindenik 14-15 éves gyerek tudott volna atbujni, kimászott és az ablaka alatti, mintegy 20 cm.-nyi széles, lefelé lejtős falpárkányon, a mintegy 12 lépésnyire levő földszintes összekötő épületig a nélkül, hogy lett volna mibe kapaszkodnia, a teljesen sima falhoz lapulva ellépegetett, majd leugrott a földszintes épület tetejére s bár a sötétben való ugrás közben egyik lábán a bokaizületnél izomrándulást is szenvedett, mégsem hagyta abba a terve végrehajtását, hanem az épület tetejéről bemászott az ellenkező oldalon levő nyitott ablaku bűnjeles kamrába, annak zárt ajtaját egy bűnjel haltával felfeszítette s ekként a hivatalszobák folyosójára jutva, egyik nyitva talált hivatalszobának egy nem igen használt mellékutczába nyíló ablakán át újból a falpárkányon haladt az esővíz levezető csatorná csövéig s azon lekuszva, még azon éjjel Kiskőrösre gyalogolt, és mivel a felesége, annak tudatában, hogy másnap reggel elsősorban is otthon fogják keresni, elzavarta hazulról, még azon éjjel egy istállóba és egy kamrába betört, előbbiből két szép lópokróczot, utóbbiból egy kenyeret és három kilónyi szalonnát ellopotott és ezekkel szépen kigyatogolt a soltvadkerti határnak mintegy 15 km.-nyire levő homokbuczkás, nyárfaerdős részébe.

Mindezt egy éjjel tette meg ez a kis, sovány emberke. Veszélyeztette az életét a nyaktörő vállalkozásban, gya-

Hegedűt, harmonikát, tárogatót,

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYARA

STOWASSER J.

és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.
és. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház-utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becserélése. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

logolt több mint 50 km.-t fenntartása érdekében szaporította bűnlajstromát, bár előre tudhatta, a mint meg is történt, hogy mire a kenyere, szalonnája elfogyott, a kiadott körösvény folytán utána nyomozva elfogjuk és előbbi helyére visszakisérjük.

Ugyancsak ilyen genálisan kieszelt módon, de minden életveszély nélkül szökött meg e közlemény hőse: Sallai Sándor fegyencz, a váczi fegyházból. Ennek azonban már több volt a rováson, mert kilencz évet kellett volna ott töltenie. Ez pedig hosszú idő a szabadság után sóvárgó embernek.

Hát mit tesz ilyenkor az ügyes ember. Először is megbízható ismerőst szerez fegyencztársai között, azután pedig igyekszik minden tekintetben jól viselkedni, hogy bizalmat keltsen maga iránt a felügyelő személyzetben.

Igy tett Sallai Sándor is. Jó ismeretséget szerzett hamarosan egy a mult év őszén kiszabaduló fegyencz személyében. De meglett a jutalma kifogástalan magaviseletének is, mert hamarosan kibocsátották őt is, a már említett ismerősével és több jó magaviseletű fegyenczcel a fegyháztól nem messze eső földekre dolgozni.

Ezt a szabadságot ki is használta Sallai olyan módon, hogy ismerősével egészen ügyes tervet eszelt ki, a melyet ez utóbbi kiszabadulása után végre is hajtottak.

Ugyanis a fegyenczek munkaterülete mellett volt egy árok, sűrű fasorral. Munkaközben oda jártak a fegyenczek szükségüket végezni. Nem lehetett tőle tartani, hogy az árkon túl elszökhessenek, mert a terepviszonyok olyanok voltak, ha akarta, ha nem, vagy vissza kellett térni társai felé, vagy a munkájuk alatt álló föld mellett elvezető dülő uton, de mindenesetre a felügyelő mellett vagy legalább is közelében haladni tovább, ahol mások is jártak.

A kiszabadult ismerős azonnal katona sorba került ugyan, de szavát megtartotta. A fővárosban lévén, hamarosan egész tisztességes polgári ruhát szerzett s azt egyik vasárnap reggel kivitte a már említett fasorba és ott elrejtette. Ugyanaznap a látogatási időben meglátogatta a barátját s bár a látogatás és beszélgetés felügyelet mellett történik, ezt ügyesen kijátszva, tudtára adta a kézfogás és ölelgetés közben amannak a markába nyomott czédula útján, hogy a ruha a megbeszélthelyen van s a helyet egy a fára akasztott ujságpapír darab jelzi. Tehát szerencse fel!

Másnap délelőtt a legszebben sikerült minden.

Sallai munkaközben szüksége végzésére kéredzett s a jelzett helyre menve, még a jelző ujságdarabot is levette a fáról, azonban szüksége végzése helyett pár

pillanat alatt átöltözött, fegyenczruháját csomóba rakva, tetejére a sapkáját rátette, ő pedig a hozott ruhában talált pipára rágyujtva, a bokrok védelme alatt a dülő utig osont és szép pipaszóval, görbebottal kezében tovább haladva, amugy parasztosan, a pipaszár végével megbökve a kalapja szélét, köszönt is a dülőhöz nem messze dolgozó fegyencztársai felügyelő őrének és minden akadály nélkül elgyalogolt; másnap reggel pedig kétségbe esve tapasztalta Wekerle miniszterelnök urnak a dánosi kastélyában egyedül levő komornája, hogy az egész kastély — mint rendesen mondani szokták — *ki van rabolva*.

Ez történt 1917 október 22-én reggelre.

Nagyon természetes, hogy Sallai Sándor szökését már az előző napon észrevették, de bizonyára hosszabb idő telhetett el, mire a felügyelő őrnök eszébe jutott, hogy Sallai még nem tért vissza szüksége végzéséről s akkor is elébb úgy ő, mint a fegyencz munkások tréfás szavakat kiabáltak a távollevő Sallai serkentésére és csak akkor ment nevezett keresésére az őrnök, mikor a kiabálásnak sem lett fogantja és ekkor megtalálta a Sallai által hátrahagyott, csomó ruhát.

Lett aztán erre keresés, szaladgálás, de mire a fegyházból visszatérhettek és hírül adhatták a szökést, Sallai már ungon-berken túl volt és bizony hiába kerestették és telefonoztak a környéken mindenfelé, a nyáregyházai őrs hamarabb megtudta a dánosi betörést és a kegyelmes urnak mintegy 27,000 K-val való megkárosítást, mint Sallai Sándornak a fegyházból való megszökését.

Hiszen, ha a fegyházban tudták volna azt, hogy Sallai Sándornak egyik testvére épen a kegyelmes ur dohánykertésze s hogy ez Nyiregyházán lakik, minden bizonynyal ehhez az őrshöz fordultak volna legelőször távbeszélőn vagy táviratilag, de mert ezt a rokoni összeköttetést sem a fegyházban sem az őrsön nem tudták, az igazgatóság nem is fordult a különben is jó messze levő nyáregyházi őrshöz, annál kevésbé, mert általános volt a meggyőződés, hogy Sallai csakis a fővárosban, vagy annak közeli környékén húzhatja meg magát.

Viszont a nyáregyházi őrs parancsnoka és legénysege sem tudta hirtelenében kire gyanakodjék. Mert a helyszini szemle alkalmával és a komorna bemondásából azt állapították meg, hogy utóbbi, az előző estén, mikor a benkosztos cselédség és munkások részére a másnapra való reggeli kávé és cukrot stb. kiadta, a kastélynak minden ajtaját bezárta belülről, s annak egyik félreeső szobájában hált maga is; szinte érthetetlen volt tehát, hogy betörés és alkules használata

Brilliáns, arany-ékszerek, ezüst használati és dísz tárgyak, órák, evőeszközök

180. sz.

182. sz.

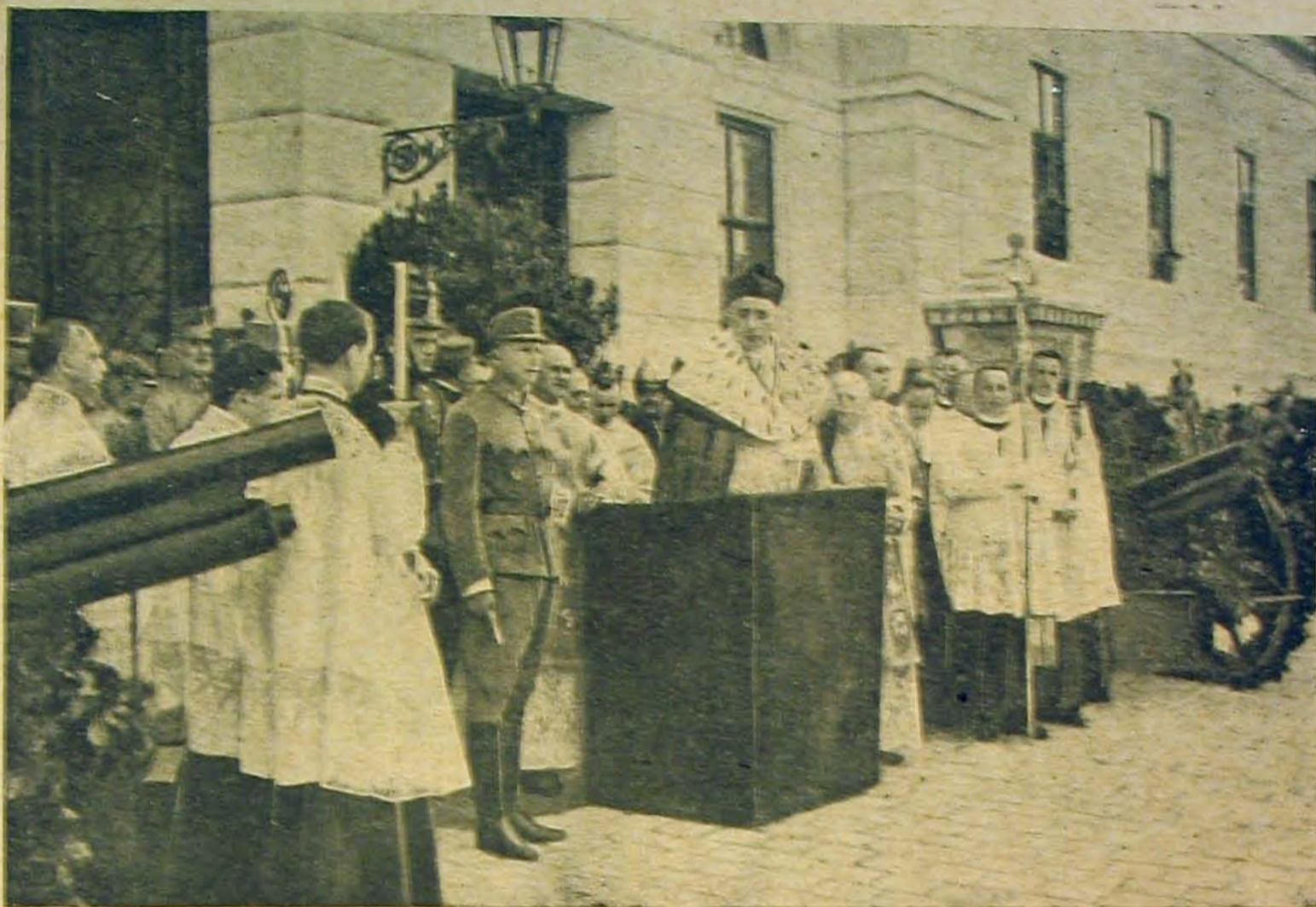
Iparművészeti újdonságok. Egyházi felszerelések, gyári árban beszerezhetők (részletfizetésre is)

SÁRGA JÁNOS

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

csász. és kir. udvari szállítónál,
Budapest, IV., Kilyó-tér 5. szám.

Csernoch János hercegprimás beszédet mond a felavatandókhoz. (Jobbra József Ferencz főherceg, a király képviselője áll.)

A kardok megáldása.

nélkül miként juthatott a tettes be a kastélyba. Bizonyos csak az az egy körülmény volt, hogy a kastély verandájára nyíló ajtót a kora reggel felkelő komorna nyitva találta s ebben az ajtóban benne volt belülről a kulcs is, a mellyel késő este bezárta.

Ilyen előzmények után természetes, hogy úgy Sebestyén Gábor őrmester nyáregyházai őrsparancsnok, mint a nyomozáshoz segítségére jött Cattanzáró Károly őrmester pilisi őrsparancsnok azt a lehetőséget vetették fel a komorna előtt, hogy vagy nyitva felejtette azt az egy ajtót, vagy ha ép úgy bezárta, mint a többit, ez esetben tetteseknek vagy azok egyikének már előbb, még az ajtók bezárása előtt, talán épen azalatt, míg az élelmi cikkeket kiadta, sikerült a kastély szobáiba beosonni s ott valahol a butorok mögé elbuzódni.

E feltevések ellen meg a komorna tiltakozott, mert azt állította, hogy az éléskamrából való visszamenet közben, égő gyertyával haladt át az egymásba nyíló szobákon, maga után minden ajtót bezárt, a gyertyavilágnál, bár futólag, de mindenik szobában szétnézett, tehát az őrsparancsnokoknak sem az egyik, sem a másik feltevése nem állja meg a helyét.

Természetes, hogy ez az ellenvetése a komornának nem lehetett meggyőző érv, hanem csupán önmagára nézve inkább megnyugtató állítás a tekintetben, hogy az eset feletti rémüldözését ne önmaga fokozza annak beismerése által, hogy az őrsparancsnokok feltevéseinek lehetőségét beismerve, egyidejűleg beismerje azt a még utólagosan is kétségbeejtő helyzetet, hogy ő, egy vagy több minden rosszra kész betörővel egyedül töltötte az éj egyrészét a kastélyban.

Hogy a tettesek többen lehettek, semmifele pozitív nyom nem támogatta. Ezt csupán abból következett a két őrsparancsnok, hogy azt a nagymennyiségű ág- és ruhaneműt, közte egy nagy utazó farkasbőr bundát is, a mely a kastélyból hiányzott, egy ember egyszerre és egy csomóban el nem vihette.

A kastély előtti téren látszott ugyan valami olyasféle nyom, mintha ott nagyobb csomagokat tettek volna le, de mert az egyik recézettnek, a másik simának volt kivehető, még akkor nem tudták eltalálni, hogy a tettesek nemcsak a recézett nyomot hagyó lepedőkbe, hanem teveszőr takaróba is rakták a ruhákat és ág-neműt, ez okból nem tudták határozottan ráfogni az odaérkezetükig különben is már össze-vissza gázolt nyomokra, hogy a lopott holmik csomagjainak a nyomai-e.

A helyszini szemle után megkezdték a nyomozást, de mert már a kiinduláskor nem találtak határozott támpontot a nyomozás irányítására, a két őrsnek több

járőrbe osztott legénysége csupán a községben és a határban való puhatólásra szorítkozhatott, a melynek során ugyan semmiféle eredményt nem értek el, pedig úgy a tanyákat, mint a határba eső vasuti őrházakat sorbajárták és így csupán annyit értek el, hogy felszólíthatták mindazokat, a kikkel érintkeztek, hogy esetleg később szerezhető értesüléseiket vagy a járőrökkel, vagy az őrsparancsnoksággal sürgősen közölni el ne mulasszák.

Közben beesteledett és erre a napra már nem volt más teendő hátra, mint a lefelé és felfelé menő vonat közlekedéseknél a vasuti megállóhelyen található utasokat megfigyelni s azonfelül még a főváros felé vezető országuton két helyen is megfigyelő állást terveztek, hogy az esetre, ha kocsin találják szállítani a lopott holmikot, ott is feltartóztatathatók legyenek. Hasonló eljárásra egyidejűleg felszólították a szomszédos őrsöket is.

A vasuti megállóhelyek megfigyelését Sebestyén őrmester vette át, míg az országutakon való lesállást Cattanzáró őrmester rendezte el s így együttesen indultak a járőrök az esti 8—9 óra közötti vonatközlekedés ideje táján az állomás, illetve az ugyanabban az irányban levő országut felé, de az állomás közelében elváltak egymástól.

Az állomáson levő esetleg leszálló utasokat megfigyelő egyik járőr a perronon, jobban-mondva — a vidéki szokás szerint — a pályatesten ácsorgó utasokat figyelte meg, Sebestyén őrmester ezalatt járőrtársával a várótermekben nézett szét. Az I. és II.-od oszt. egyesített várószoba üres volt s a III.-ad osztályu teremben is csupán egyetlen, a ruházatát tekintve, iparos kinézésű férfit találtak, a ki az ajtó mögött ülve, szinte önkéntelenül ugrott fel, mikor a járőr belépett.

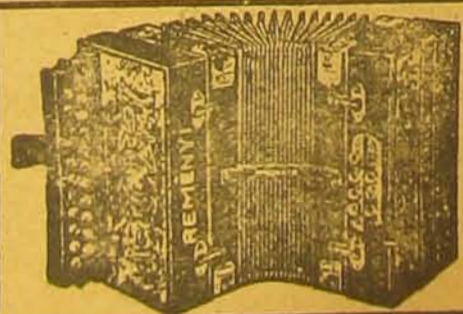
Az alacsony sötétfalu szobában, a füstölögve pislákoló petróleumlámpás fényénél, szemére huzott széles karmáju kalapjában szótlanul állott az ismeretlen, de más-ként alig lehetett gyanut keltő a viselkedése. Sebestyén őrmester különben, mást nem látván, nem is igen vizsgálta, hanem egyszerűen rászólt.

— Hát maga kicsoda?

— Szabó János vagyok instálom, válaszolt minden izgatottság nélkül a kérdezett, s minden további kérdés nélkül hozzátette, menni akarok a vonattal Budapestre.

— Mit viszen Budapestre, vagy mit akar ott? veti fel az újabb kérdést az őrmester.

— Nem viszek én semmit, felelt Szabó János a kérdésre és mintha tétleg is jelezni akarná, hogy nincs nála semmi, széttárta kezeit és így folytatta: munkát keresni megyek!

HEGEDŰ

remek felszereléssel
50—60—80 korona

a legjobb minőségben az egész országban elismert elsőrangú magyar hangszertelepen

BEMÉNYI MIHÁLY

a m. kir. Zeneakadémia
szállítójánál árezhető be

Minden hangszerről külön árjegyzék kérendő.

HARMONIKA

50—60—80—100 korona
finomabb 2 soros 60—80—100 K

GRAMOPHON

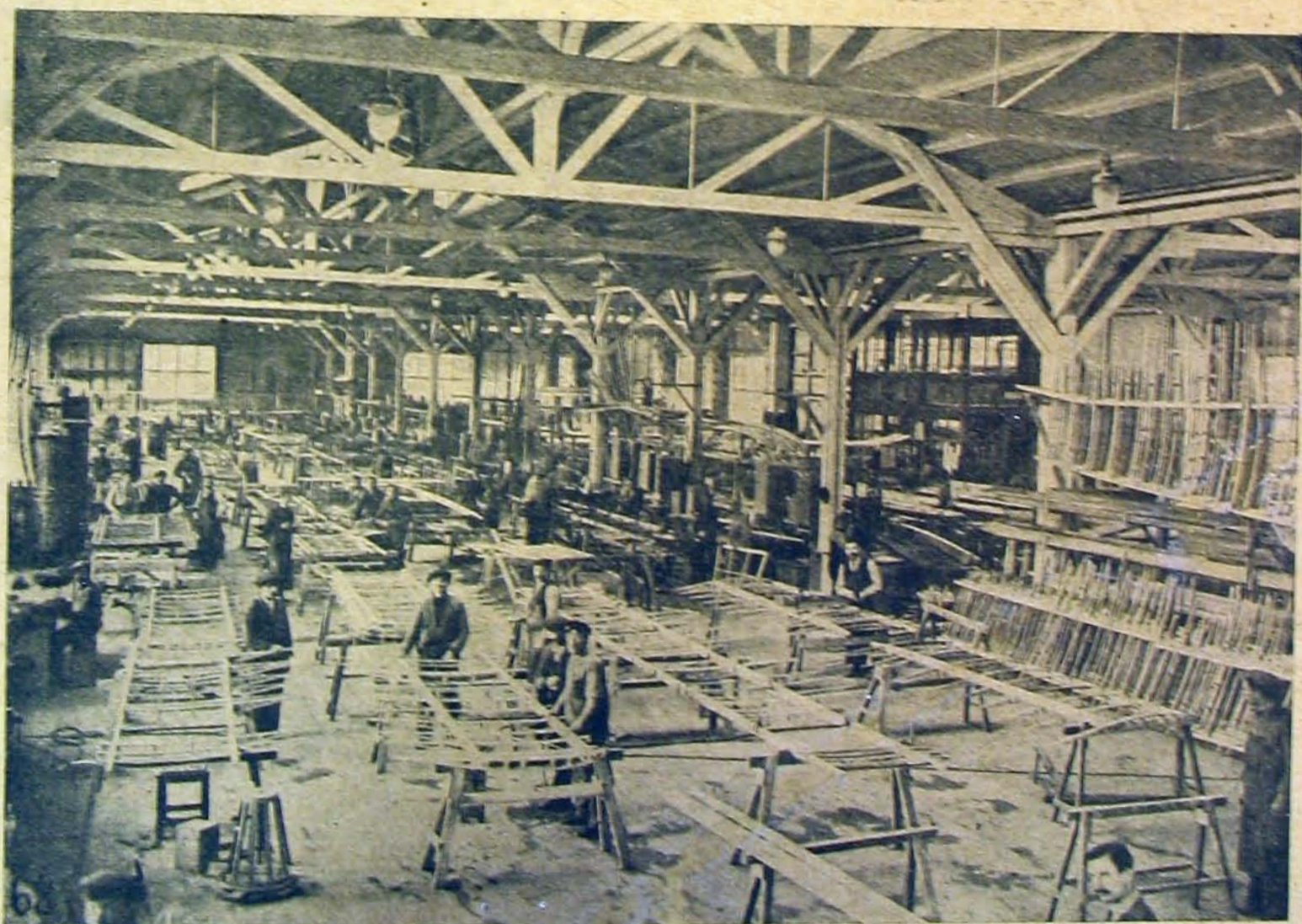
150—180—200—300 K
legfin. azél gramofonkészítéssel

Budapest, Király u 58. és 60.

Motorszerelő terem.

A hol a repülőgépek szárnyait készítik.

E szavak közben közvetlen eléje lépett az őrmester Szabó Jánosnak s motozásra való felhívásnak tekintvén annak kezei széttárását, az épen keze ügyébe eső kabátzsebbe nyult s legnagyobb meglepetésére három álkulcsot húzott ki abból.

— Hát ezekkel mit akar, ezek is a munkakeréshez kellene? Fortyant fel az őrmester, majd pedig miután kérdése válasz nélkül maradt, alaposabban szét se nézett a teremben, hanem egyszerűen galléron ragadta Szabó Jánost s az ajtó felé mutatva, rászólt:

— Gyerünk csak arra előre, majd a községházánál rendezzük ezt a dolgot! és maga előtt boesátva emberét, kiléptek az állomás elé, a hol még a benti világításnál is gyengébb világítás lévén, Szabó János a szabadlevegőn magához térve, mivel nem érezte már a gallérján az őrmester kezét, minden különösebb előkészület nélkül neki iramodott és ha még a másik járőr, meg az utasok ott nem lettek volna, most azt írhatnánk itt tovább, hogy *eltűnt az éji sötétség leple alatt a járőr elől!*

De hát nem így történt. Az előrelátás és kellő óvintézkedés hiányát pótolta a közeli segítség és rövid hajsza után már megbilincselve és füzőlánczra kötve remegett Szabó János a járőr kezében és mivel a bilincselés ideje alatt Vörös alőrmester mégis jónak találta szétnézni a váróteremben s megtalálta ott, amapad alatt, melyen Szabó János az imént ült, egy tele-tömött zsákot s a mint a zsák tartalmának megvizsgálása során rájöttek, hogy azok épen a lopásból származó selyem férfi ingek és más hasonló drága alsóruhák, már tudták, hogy a tettesek egyike került kézre és siettek is vele a községházára, a hova a vasutnál történt lármaára figyelmessé lett Cattanzáró őrmester és társai is megtudván a történeteket, szintén visszatértek.

A községházáig érve elég ideje volt Szabó Jánosnak a továbbiak felől gondolkozni és meg is fontolta a dolgot annyira, hogy mikor ott kérdést intéztek hozzá a betörés, illetve lopás részletei és tettestársai kiléte iránt, nem habozott kijelenteni, hogy tettestársai nem voltak, egyedül ő a tettes, a lopást pedig úgy követte el, hogy mialatt a komorna az éléskamrában volt, besurrant a kastélyba s egyik szobában a divány támlánya mögé, az ablakmélyedésben meghúzódott, így nem láthatta meg őt a gyertyával visszatérő komorna, mialatt a szobákon végigment és minden ajtót bezárt.

Éjjel azután, mikor minden elcsendesedett, előbujt a rejtekhelyről s a mit csak talált, ágyneműt, viselt és kevésbé viselt ruhákat, utazó bundát stb. összeszedett, két lepedőbe és egy teveször takaróba belesomagolt, kihordta a kastély elébe a kertbe, onnan pedig egyenként elszállítva a csomagokat, azok egyikét, a melyben az utazóbunda volt a hozzávaló kucsmával, a mintegy négy és fél km.-nyire levő Liebner-féle birtokon a türekkazalban, másikat ugyanazon birtokon egy 100 hol-

das kukoriczatablában, a harmadikat pedig a báró Nyári-féle birtokon, az arató rész szalmakazalba — egyenként 1—2 km.-nyi távolságra egymástól — elrejtette s csupán annyit rakott belőlök egy zsákba, a fővárosba szándékolt elszállításra és előzetes eladásra, a mit a váróteremben megtaláltak. Az után az egész napot a kukoricza táblában töltötte alvással.

A járőr ezeket megtudva, egyelőre nem is firtatta azt, hogy Szabó János csakugyan Szabó János-e és hogy hova való s miként került a kastélyhoz, hanem azonnal kocsiba fogatott, a betörő vezetése mellett sorba járta az említett rejtekhelyeket s pár óra alatt, a betörő kiváló helyismeretének felhasználása mellett, összeszedve és a községházához szállította az összes lopott holmikat hiány nélkül.

Ezután kezdték meg Szabó János illetősége és születési helyének megállapítását.

Nevezett erre a kérdésre azzal felelt, hogy Hunyad megye Fogaras községébe való. Majd mikor megmagyarázták neki, hogy ez az állítása nem felel meg a valószínűségnek, mert olyan nevű község nincs Hunyad megyében, hanem Fogaras város a hasonló nevű megyében van, előadta, hogy nem is Szabó János ő, hanem Nagy Istvan katonaszökevény a szolnoki 68-as ezredből, de születési és illetőségi helyét nem akarta megmondani.

Ekkor előkészítették, hogy a reggeli vonattal kísérik Szolnokra a pótzászlóaljhoz, a mibe bele is nyugodott, de egyidő múlva csak kikérdezéshez jelentkezett megint s előbbi bemondását megváltoztatva, azt állította, hogy nem Nagy István ő, hanem Kovács István, Budapestre való és az ottani 32-sektől szökött meg.

— Annál jobb, felelte erre az őrmester, — az még közelebb van, hamarabb végzünk!

Reggel aztán, mikor már a vonathoz indulóban voltak, újból előállt a soknevű tolvaj és töredelmesen beismerte, hogy hamis név az mind, a miket eddig mondott, Sallai Sándor az ő becsületes neve, két nappal előbb szökött meg a váci fegyházból s idejött testvérét, a kegyelmes ur dohánykertészét meglátogatni, de mert azok kellemetlenségtől tartva, elutasították, nem akart üres kézzel visszatérni a fővárosba, meg aztán élni is kell az embernek valamiből, tehát testvérétől való eltávozás után, tudva azt, hogy a komorna egyedül van a kastélyban, kilesve a kedvező alkalmat, oda besurrant és elkövete a lopást.

— Csak ott hibáztam el a dolgot, folytatta tovább a mondani valóját, — mintha egyidejűleg önmagát is dorgálná, — hogy többet loptam, mint a mennyit egyszer el birtam volna vinni; mert ha csak egy batyuval beérem, már reggel Budapesten lehettem volna vele s most nem állnék itt az urak előtt!

S azzal megindult nagy komoran a kíséző járőr előtt, hogy visszajusson oda, a honnan oly szép reményekkel eltelve megszökött.

Bulgária kiállítása a budapesti keleti vásáron.

A magyar-bosnyák keleti gazdasági központ kiállítása a budapesti keleti vásáron.

KÉPEINKHEZ.

Alkalmi képek.

A Ludovica Akadémiában ezuttal is ép úgy, mint ezelőtt, a király születése napján avatták fel a hadnagyká kinevezett növendékeket. Igen szép és lélekemelő ünnepély szokott ez lenni mindig; de még magasabb volt most, amikor az ujonnan kinevezett fiatal tisztek és tisztjelöltek, alig hogy leteszik az esküt, már is indulhatnak a harctérre, hogy mindjárt az ellenség előtt tegyenek tanúságot arról, hogy az esküvel fogadott kötelesség kiváló és pontos végrehajtásának fontosságát nemcsak elméletben sajátították el, hanem beváltásuk ebbeli fogadalmukat a gyakorlatban is és készek annak végrehajtásáért életüket és vérüket is feláldozni.

*

A háborús technika egyik legújabb és már is nélkülözhetetlen eszköze a még alig néhány éve feltalált repülőgép. Minden nagyítás nélkül mondhatjuk, hogy e tekintetben valóságos csodákat mivelt az emberi tudomány, mert hiszen a repülési technika legnagyobb részben való fejlődése a háborús évekre esik. S olyan teljesítményekről olvashatunk manapság éppen a légi harcok történetéből, amelyről tiz évvel ezelőtt a repülés csecsemőkora idejében, még álmodni se mertünk volna.

Gyártják is mindenféle a különbnél-külömb repülőgépeket szakadatlanul és a lehető legnagyobb gyorsasággal. Az a nagy sürgés-forgás, a mely a vonatkozólag között képekről kivehető, szinte valósággá teszi azt a különben csak lóditásoknál használt mondást: a gép egyik végén behelyeznek egy csomó vasat és fát s pár pillanat múlva már kész repülőgép jön ki a tulsó végén.

*

A budapesti keleti vásár egyes részeit állítja olvasóink elé képeink egy másik csoportja. Gazdasági fejlődés tekintetében bámulatra méltó művészi munkák csoportosításából keletkezett ez a kiállítás és egyuttal kétségtelen bizonyítéka annak is, hogy a mindent pusztító háborús idők alatt sem pihennek a művészi és munkás kezek, hanem dolgoznak most is folytonosan és kiveszik részüket az újra meg újra alkotás nehéz munkájából.

HIREK.

Adományok. A hadiárvak javára: Barna Ferencz őrmester budaörsi őrsparancsnok két leánykája, Ibolyka és Piroska egy rokon lánykával és két barátnőjükkel színelőadást rendeztek. Az öt 9—11 éves leányka buzgólkodását oly szép siker koronázta, hogy az előadásuk tiszta jövedelmeként 155 koronát juttathattak a szegény árváknak. A kis szereplők, előadásuk egyik jelenését ábrázoló igen sikerült fénykép felvételének

közreadását is kérték, ez azonban térszüke miatt nem állott módunkban. A vakok javára: a csentai őrs 16 K, Santa Imre járásörmester Alsóelemérről 10 K és a kisujszállási őrs legénysége 13.82 K, míg az internátus javára: Tóth Káta István járásörmester Várhelyről 9 koronát küldtek be hozzánk. Az adományokat rendeltetési helyeikre juttattuk.

Kérelmek. Kiss István Szarvason állomásozó 1 oszt. őrmester, kéri Varga Károly alőrmestert, ki a folyó évi április elsején a bukaresti tábori csendőrparancsnokságtól vele együtt jött Magyarországra, hogy magán ügyből kifolyólag címét közölje vele.

Az erdőfalvai őrsparancsnokság (u. p. Algyógy) kéri Todor János, Borszán Péter, Bogye Péter és Német Sándor alőrmestereket, kik a mult év folyamán az erdőfalvai őrsre voltak vezényelve, hogy az 50%-kal felemelt vezénylési pótdíjak kézbesíthetése céljából jelenlegi állomáshelyüket szolgálati jegyben jelentsék a fenti őrsnek.

Pető József, Hidvégen (Háromszék vm.) állomásozó alőrmester kéri az orosz, illetőleg román hadifogságból esetleg már visszatért, Virág Lajos, Járfás István, Püski Albert, Tóth Lajos és Téplán József alőrmestereket a kikkel együtt volt hadifogságban, hogy címüket tudassák vele.

KÜLÖNFÉLÉK.

A posta- és táviró-forgalom korlátozása. A hivatalos lap egyik utóbbi száma a kereskedelmi miniszter rendeletét közli, a mely a háború nehézségeire való tekintettel, a helyzet javulásáig a posta- és táviró-forgalomban a következő korlátozását rendeli el:

1. A belföldre, Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába a megszállott területekre és az egyéb külföldre szóló közönséges nem ajánlott magánlevelek és áruminták súlya a 250 grammot nem haladhatja meg. 2. A helyi forgalomban ezentúl állami táviratok sem küldhetők. 3. Tisztán udvariassági jellegű (üdvözlőket, szerencsekívánatokat, részvétnyilatkozatot, köszönetet tartalmazó) magántáviratok nem adhatók fel. 4. Délután 4 órától kezdve esti 9 óráig az összes posta-távirdahivataloknál csak «sürgős» magántáviratokat lehet feladni, a melyek után háromszoros távirási díj jár. Ez a rendelkezés úgy a bel-, mint a külföldre szóló táviratokra vonatkozik, nem terjed ki azonban a hirlaptáviratokra. Az a korlátozás, hogy éjjelenként esti 9 órától reggeli 8 óráig, továbbá vasárnapokon és ünnepnapokon szintén csak sürgős magántáviratokat lehet feladni, továbbra is érvényben marad. Minthogy az ellenséges államokba «sürgős» hadifogolytáviratok nem küldhetők, a posta- és távirahivatalok oly időben, midőn fentiek szerint csak sürgős táviratok adhatók fel, hadifoglyoknak szóló vagy ilyenektől eredő saz ellenséges külföldre továbbítandó táviratokat nem vesznek fel.

A sertéshizlalás. A sovány sertések kötelező hizlalásáról szóló rendeletet a hivatalos lap e héten közölte. E szerint a földmivelésügyi miniszter elrendelte, hogy mindazok, a kik a házi és gazdasági szükségletre hatósági engedelem alapján hizlalható mennyiségben felül darabonként 35 kilogramnál nehezebb súlyú sertésekkel rendelkeznek, tartoznak azokat szeptember 20-ig az Országos Sertésforgalmi Iroda útján közszükségleti célra hizlalásra vagy sovány állapotban leendő megvételre felajánlani. Ez a kötelezettség nem terjed ki az igazoltan tenyésztési célokat szolgáló sertésállományra, mely azonban nem lehet nagyobb, mint a mennyit az egyes gazdaságok tenyésztési célra eddig is rendszeresen tartottak. A hizlalásra vagy vételre vonatkozó

felajánlás az Országos Sertésforgalmi Iroda helyi képviselőihez (bizományosaihoz) vagy a községi előljárósághoz (városi polgármesterhez) intézendő.

Levezés az amerikai magyarokkal. A külügyminisztériumból érkezett közlések szerint az amerikai Egyesült-Államokban élő honfitársainknak — kivéve a hadifoglyokat és az internáltakat — kifejezetten el van tiltva az osztrák és magyar monarchia területére levelet küldeni, vagy onnan ilyet elfogadni. A tilalom áthágását szabadságvesztéssel büntetik.

Mindamellett megengedik az amerikai hatóságok egyszerű, családi természetű közlések váltását az amerikai Vörös Kereszt útján. Ezeknek a híreknek a közvetítésére Magyarországon a Vörös Kereszt-Egylet Hadifoglyokat Gyámolító és Tudósító Hivatala (Budapest, IX., Üllői-út 1.) van hivatva.

I. A hírforgalomnál követendő eljárási módok tekintetében fenti iroda, egyetértésben a közös hadifogolytudósító irodával, mely a szolgálatot Ausztriára nézve átja a következő határozmányokat hozta:

1. A levelekben foglalt közleményeknek és kérdéseknek szigorúan csakis személyes és családi ügyekre szabad vonatkozniok. A közlemények legfeljebb 20 szóig terjedhetnek.

2. Irni havonként csak egyszer lehet. A levelek eljuttatása érthető okokból ugyis több hetet, sőt hónapot vesz igénybe.

3. A leveleket világos szövegezéssel és olvashatóan kell írni: különben a lefordításuk lehetetlenné válik.

4. A levélen meg kell adni a címzett nevét, honosságát, korát, foglalkozását és utolsó ismeretes címét, továbbá fel kell tüntetni azt a rokonsági viszonyt is, a melyben a levél küldője és a címzett állanak.

5. Levelet csakis szabaddalomban lévő osztrák és magyar állampolgároknak lehet ez uton küldeni.

6. Pénzt és csomagot sem innét Amerikába, sem onnét Európába küldeni nem szabad.

7. A levelezést lebonyolító Hadifoglyokat Gyámolító és Tudósító Hivatalhoz intézett kérdésekhez válaszbélyeg melléklendő.

II. Jogi és kereskedelmi természetű közlemények eljuttatására, feltéve, hogy azok fontossága kétségen kívül áll, a külügyminisztérium szintén hajlandó. Ezeket a svéd diplomáciai képviselők közvetítésével juttatják el Amerikába. Ezeket szintén általánosan érthető világos módon kell megszövegezni és a címet a levélen ugyancsak pontosan fel kell tüntetni.

Rendes leveleket, a melyekre tehát a fentebb felsorolt korlátozások nem vonatkoznak, csakis hadifoglyoknak és internáltaknak lehet küldeni. További intézkedésig ezek a levelek a külügyminisztériumnak külföldön lévő polgári személyekről tudósító irodájához küldhetők be (Bécs, I., Eberdorferstrasse 3.), a mely azokat továbbítás végett a svéd diplomáciai képviselőkhez juttatja el.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Sebesült csendőr. A folyó évi június hó 22-én kelt legfelsőbb elhatározással alapított «Sebesültek érme»-re mindazoknak igényük van, kik a jelen háborúban harc eszközök közvetlen vagy közvetett behatása által harcban vagy messzehordó lövegek által, továbbá a hadrakelt sereg körletén belül, vagy tengeren repülők által megsobesültek. A sebesülésekkel az

egészségnek mindama károsodásai egyenlőknek tekintendők, melyek a hadiszolgálat által állottak elő és a fegyveres erő és a csendőrség hozzátartozóinál a rokkantságot eredményezték. A sebesülések száma az érem szalagján 2 mm. széles vérvörös középsávval lesz jelezve. A sebesültek érme a Károly csapatkereszt után sorol. Az érem odaitélése a mögöttes országban a parancsnokságok által előterjesztett beadvány alapján, a honvédkerületi parancsnokság, míg a hadrakelt seregnél levők részére a hadtestparancsnokság által történik: 1918 augusztus 17-ike óta viselhető és az érmek előállításának előrehaladásához képest fognak kiadatni.

Nősülni vágyó. Mindazon felajánlott, illetőleg kimutatott pénzbeli vagy ingatlan vagyon, a mely a házasulandók anyagi helyzetének javítására alkalmas, biztosítékul elfogadtatik. A készpénzről szóló betéti könyv nem lesz hivatalosan letétbe helyezve.

1884. Fenyves. 1. Igen. 2. Megrendelhető: Schlesinger József könyvkereskedőnél Budapest, Király-utca 1. sz.

18 T. Az elintézését leghelyesebb ügyvédre bizni. Megelőzőleg azonban egy a belügyminisztériumhoz intézendő írásbeli kérvénnyel kísérletet lehet.

Liliom. A lakhely szerint illetékes községi előljáróságnál kérje. Ha ez eredménytelen lenne, úgy kérelmét a járási főszolgabirónál adja elő.

Limanova. Hosszu táboricsendőr szolgálatára való tekintettel, szolgálati uton kérheti.

Sz. D. Tp. 648. A hír a leirt formában nem felel meg a valóságnak. Egyébként «Limanova» alatti üzenetünk Önnek is szól.

Gyertya. 1. Igen. 2. Amennyiben örsv. ez. őrm. volt: 2. oszt. őrmesteri rendfokozatban. 3. Azonnal is kérheti.

Házassulandó öreg csendőr. Forduljon a legközelebbi állami anyakönyvi hivatalhoz. Az ügy elintézése nem áll módunkban.

V. D. Kérvénye — nézetünk szerint — a háború következtében, mint tárgyaltalan, irattárba tétetett.

B. M. Nézetünk szerint jogtalan elsajátítás.

Tp. 383. 1. Szó van róla. «Limanova» alatti üzenetünk Önnek is szól. 2. A mennyiben nőtlen és a követelményeknek egyébként is megfelel, szolgálati uton kérje. 3. Tankönyvek nem állanak rendelkezésre.

N. M. osendőr. A kihágás elkövetésének helyére nézve illetékes járás főszolgabirójához.

Halmágyesnesi örs. Olvassa el Lapunk f. évi 23. számában «Zs. J.» jelige alatti üzenetünket.

Illuzió. A kért körülmény az illető magánvállalat (részvénytársaság) nyugdíjalapszabályaitól függ. A terv kedvező értelemben leendő megvalósítása érdekében már a napilapokban is történt felszólalás.

Sz. B. Gy. Az előző szolgálati időt valószínűleg mint csapatzsoldos népfölkelő teljesítette s mint ilyennek még külön a próbacsendőri zsoldra igénye nem volt. Egyébként kérelmének legfelsőbb helyre leendő előterjesztését örskihallgatáson kérheti.

Érdekelt. Az iroda fűtését és világítását olyan örsökön, ahol a parancsnok nőtlen, a közigazgatás eszközli. Ezen a szabályon mit sem változtat az, ha az elvezényelt nőtlen örsparancsnokot egy másik altiszt helyettesíti, ki bár nős egyén, de ezalatt az örs irodája után a jelzett átalányokat nem élvezi.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a Ferencz-József-rend lovag-keresztjét a hadi disztiménnnyel:

a háborúban teljesített, kitünő szolgálatai elismeréseül pujoni Pataky Károly, a hadsereg főparancsnokság táboricsendőr tartalékosztálynál beosztott, a III. számú csendőrkerület állományába tartozó csendőrszázadosnak, elrendelni méltóztatott hogy:

a legfelsőbb dicsérő elismerés ujjal tudtul adassék: az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatai elismeréseül:

Argay Ferencz, a nagyváradi országos csendőriskola állományába tartozó csendőrszázadosnak, egy tábori csendőrosztály parancsnokának.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismeréseül:

a 2. osztályú ezüst vitézségi érem:

Falb Ferencz 1. osztályú őrmesternek, a II.,
Cziráki Kálmán alőrmesternek, a VI., számú csendőrkerületben;

a bronz vitézségi érem:

Óvári Lajos 1. osztályú őrmesternek, a III.,
Fazekas János 1. osztályú őrmesternek, a VII.,
Kertész Miklós,
Sali Lajos,
Szakál Pál,
Szücs Sándor,
Bobán Péter, alőrmestereknek, a VI.,
Zsarkó Imre 1. osztályú őrmesternek, a II. számú csendőrkerületben;

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik e ismeréseül:

a koronás vas érdemkeresztel, a vitézségi érem szalagján:

Serfőző András,
Tóth József alőrmestereknek, az I.,
Szabó Ferencz,
Maksa József,
Faicz János alőrmesternek, a IV.,
Mayer János, alőrmesternek, az V.,
Gere István alőrmesternek, a VI.,
Ács György, alőrmesternek, a III.,
Köbli Ferencz, alőrmesternek, a IV.,
Vanek Ferencz, alőrmesternek, az V.,
Ptovarcsi Ágoston, alőrmestereknek, a III.,
Bobula Péter járásőrmesternek, a IV.,
Szakáll Barnabás alőrmesternek, a III.,
Németh István, 1. osztályú őrmesternek, a VI.,
Lantos Rafael alőrmesternek, a II.,
Vass Sándor,
Fülöp István I.,
Varga Ambrus,
Provodovszki Márton alőrmesternek, a III.,
Kintsa Gábor, alőrmesternek, az I.,
Koticzky János,
Kovács János, 1. osztályú őrmestereknek, a IV.,
Albucz Péter 1. osztályú őrmesternek, a VIII.,
Danics István,
Horváth János, V. alőrmesternek, az V.,
Zsarkó Imre, 1. osztályú őrmesternek, a II.,
Muzslai Medárd 1. osztályú őrmesternek, az V.,
Mariska György 1. osztályú őrmesternek, a III. számú csendőrkerületben;

a vas érdemkereszt a vitézségi érem szalagján:

Theiner József népfölkelő szakaszvezető, beosztva a IV. számú csendőrkerülethez;

Kineveztetett:

1918. évi augusztus. hó 1-ével:

csendőrszámvivő tiszthelyetlenség:

Vikolinszky Kálmán, V. számú csendőrkerületbeli 2. osztályú őrmester.

Áthelyezettett:

1918. évi augusztus. hó 1-ével:

Vikolinszky Kálmán, V. számú csendőrkerületbeli számvivő-tiszthelyettes, a VII. számú csendőrkerület törzséhez Brassóba.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 158—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Előlegesen befizetett takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetétek után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5 1/4% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előlegesen nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézvények és chequék beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Kinevezettek:

1918. évi szeptember hó 1-ével:

csendőr törzsőrmesterré:

Koó József és
Kulcsár József 1. osztályu őrmester, az V.
Gecse Imre 1. osztályu őrmester, a VII.
Lovasi Antal 1. osztályu őrmester, a II. számú
csendőrkerület állományában.

Okiratilag megdicsértettek:a m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság
által:

Nagy Sándor I. Pulai László 2. oszt. őrmesterek,
Farkas János, Csizmazia Antal, Busa Vendel, Zsizsek
János, Horváth Pál, II Kránicz Bódog, Bendes István
és Balogh Péter alőrmesterek, a közbiztonsági szolgálat
terén általában kifejtett buzgó és eredményes működéséért, valamint a báborból folyó sokoldalu szolgálatainak pontos és lelkiismeretes teljesítéséért;

Balaska Mihály, Papp Ferencz, 2. oszt. őrmesterek,
Horváth Mihály, Boros Pál, Kiss János II. Pozvai
Ferencz, Varga József I., Feredics György és Horváth
Ádám I. alőrmesterek a közbiztonsági szolgálat terén
általában kifejtett eredményes szolgálataiért, továbbá
a háborúból folyó sokoldalu szolgálat pontos és lelki-
ismeretes teljesítéséért, valamint a budapesti csendőr-
karhatalomhoz történt vezénylése alatt minden irány-
ban kifejtett buzgó és fáradhatlan tevékenységükért;

Zana Gál Imre alőrmester, a Zala megyében fekvő
Baktüttös községben 1918. évi április hó 4-én déli
12 órakor keletkezett tűzvésznel, gyors megjelenése és
a tűz tovább terjedésének megakadályozása céljából tett
helyes intézkedései által kifejtett hasznos tevékenységéért,
valamint egy a tűzvész közelében elájult nőnek, erőt
és fáradságot nem kímélő eljárásával történt biztonsá-
gba helyezéseéért;

Balaicz József alőrmester és Balaskó József népföl-
kelő tizedes egy öttagu katonaszökevényekből és négy
nőből állott veszélyes kóbor cigány bandának nagy
kitartással s lankadatlan buzgalommal folytatott nyomozás
során történt elfogásáért és az általuk elkövetett
mintegy 28,468 korona kárértékű rablás, betöréses
lopás és vagyonrongálásnak kiderítése körül kifejtett
eredményes közreműködéséért;

Harke József járásőrmester és Kátai István 2. oszt.
őrmester, egy katonaszökevényekből állott veszélyes
kóborcigány banda által elkövetett, mintegy 28,468
korona kárértékű rablás, 62 betöréses lopás és 16
vagyonrongálási esetnek kiváló szakértelemmel és nagy
buzgalommal folytatott hosszas nyomozással történt
kiderítéséért és a tettesek férfi tagjainak a katonai
parancsnoksághoz, nő tagjainak pedig a bírósághoz való
átadásáért;

Németh József VI. alőrmester egy több bünessélek-

ménnyel terhelt katonaszökevénynek ügyes és szak-
értelemmel vezetett nyomozással történt kipuhatólásáért,
az általa elkövetett 71 rendbeli, mintegy 10,507 korona,
kárértékű betöréses lopás közül 62 lopási esetnek kiváló
buzgalommal és fáradságot nem ismerő tevékenységgel
eszközölt kiderítéséért és tettesnek a katonai parancs-
noksághoz történt átadásáért.

Előléptettek:*1. oszt. őrmesterré:*

1918. évi augusztus hó 1-ével:

Bartos Sándor 2. osztályu őrmester, a VI. számú
csendőrkerületben;*2. oszt. őrmesterré:*

1918. évi augusztus hó 1-ével:

Pap Tivadar és Papp János IV. alőrmesterek, a III.
Kelemen Gábor alőrmester (1914 április 1-ei rang-
gal) a VI. számú csendőrkerületben;*alőrmesterré:*

1915. évi márczius hó 10-ével:

Császár Szilveszter, Herczeg Pál és Nagy Antal
vezetők, az V.:

1918. évi július hó 27-ével:

Kotyecz Flóra csendőr, a III.,

1918. évi augusztus hó 1-ével:

Pándi Ferencz I., Kiss Dénes, Opra Ferencz, Zsok
János, Sándor Imre, Kovács József vezetők, Imre Kál-
mán, Pakó Gyula, Tóth Ignác, Atyim Sándor, Boér
Izidor, Szabó József VIII., Benkő Pál, Gál András,
Nagy János, Bányai Sándor, Kerekes János II., Moldován
György, Albert József, Kiss Imre II. csendőrök, a VII.
számú csendőrkerületben;

1918. évi augusztus hó 10-ével:

Pintér Zsigmond csendőr, a III. számú csendőr-
kerületben;

1918. évi augusztus hó 16-ával:

Tordai Ágoston, Miklós Márton, Demeter István,
Cseke Albert, Fejér Mózes, Bacsoni Kálmán, Barabás
József, Eorgács Ferencz, Imre András, Takács András,
Török Pál, Csutak Dénes vezetők, Balogh Sándor,
Gábor Pál, Fülöp Gergely, Balog Mihály, I., Dávid Péter.**SZÁNTÓ JÓZSEF**

19 éve szállit kerékpárt, beszélő-gépet,
varrógépet, karbid-lámpát asztalra,
karbid-gummikat és felszereléseket az
egész ország csendőrségének. Elismerő
leveleim ezerszámra vannak. — Pontos czim:

SZEGED, VÁROSI BÉRPALOTA.**VÁRNAY L. SZEGED**

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

Gyalogsági tisztikard, borkardkötő, kardbojt, sapka a legjobb kivitelben kapható.